

Reportéři ČT přinášejí důkazy o sabotování reformy ÚOHS ze strany jeho předsedy Petra Mlsny

20.11.2024 - | Transparency International ČR

ÚOHS kromě agendy hospodářské soutěže - boj proti kartelům, povolování fúzí firem atd. - dohlíží na zadávání veřejných zakázek za více než 400 miliard korun ročně.

V případě jejich přezkumu je proces dvouinstanční. V prvním rozhoduje úřednický aparát. Proti prvostupňovému rozhodnutí se lze bránit rozkladem, čímž věc přechází na druhou instanci, a tou je právě jen předseda ÚOHS, v současné době Petr Mlsna. Předsedovi dává doporučení rozkladová komise, ten se jím však nemusí řídit.

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže (ÚOHS, někdy označovaný jako „antimonopolní úřad“) je klíčovým ústředním orgánem státní správy, který vykonává dohled nad fungováním trhů v několika oblastech:

- Dohlíží na **zadávání veřejných zakázek**, čímž má předcházet manipulacím v soutěžích o nejlepší nabídky při vynakládání veřejných prostředků.
- Zasahuje proti praktikám, které narušují **hospodářskou soutěž**, jako jsou kartelové dohody nebo zneužití dominantního postavení. Povoluje fúze největších společností na trhu.
- Od roku 2024 dozoruje **přístup k dopravní infrastruktuře** v železniční a letecké dopravě, aby nemohli největší hráči využívat výhody oproti konkurenci na liberalizovaných trzích.
- Hlídá zneužívání **významné tržní síly** při prodeji zemědělských a potravinářských produktů v rámci vztahů mezi obchodními řetězci a jejich dodavateli.
- Monitoruje a poskytuje poradenství ohledně **veřejné podpory** v České republice, která by mohla narušit hospodářskou soutěž dle platných pravidel EU.

Předsedu ÚOHS jmenuje na šestileté funkční období prezident republiky, a to na návrh vlády. Úřad má sídlo v Brně. Jeho rozpočet pro rok 2024 činí přes 280 milionů korun a má přibližně 250 zaměstnanců.

Mlsna tak akumuluje významnou moc a vliv, kdy sám osobně rozhoduje o významných veřejných zakázkách v řádech desítek miliard korun, které se mu dostanou na stůl. Mimo to jako předseda úřadu má značné pravomoci vůči fungování celého úřednického aparátu.

Nad to panují závažné pochybnosti o osobní integritě hlavy antimonopolního úřadu, které TI popsala v předchozích výstupech. Mlsna si ve funkci dlouhodobě udržuje nezdravé vazby na politiky a soukromé subjekty, o jejichž zakázkách na ÚOHS rozhoduje.

„Člověk, který rozhoduje o miliardových zakázkách, nemůže obrážet společenské akce a setkávat se tam se stranami sporů, o nichž rozhoduje. Kteréhokoliv soudce by pak čekalo zkoumání podjatosti, ale v současném systému rozhodování a dohledu ÚOHS se to nijak neřeší, ačkoli má předseda sám rozsáhlejší pravomoci a vliv na celý trh, než jakýkoliv soudce,“ vysvětluje vedoucí právník TI Jan Dupák.

Michael Fiala z Reportérů ČT nyní přináší důkazy a objasňuje Mlsnovy nevhodné praktiky při snaze odvrátit reformu. Předseda ÚOHS se snažil prostřednictvím WhatsAppových zpráv neformálně ovlivňovat zástupce organizací a institucí, aby se postavili proti reformě, která je součástí programového prohlášení vlády Petra Fialy (ODS).

Petr Mlsna byl díky reportáži usvědčen ze lži, když dříve tvrdil, že proti reformě aktivně nelobbuje. V reportáži dále najdete výpovědi svědků se skrytou identitou, na které Mlsna vyvíjel tlak.

Doporučuji dnešní Reportéry ČT, kteří mmj. usvědčili předsedu ÚOHS Mlsnu ze lži.

Pro @CRozhlas tvrdil, že proti reformě ÚOHS nelobbuje. Ve skutečnosti ale rozesílal neoficiální cestou přes WhatsApp prosbu o zaslání kritických připomínek včetně textu pro inspiraci. /1 <https://t.co/hcf61KD91t> pic.twitter.com/gxM51YxM4o

— Věnek Bonuš (@venekbonus) November 18, 2024

Mlsna organizuje odpor proti reformě ÚOHS

Pokud chceme mít v Česku efektivní a transparentní dohled nad veřejnými zakázkami je třeba prosadit reformu ÚOHS kterou TI podporuje, a která také úřadu dopomůže navrátit potřebnou kredibilitu.

Tým na Ministerstvu pro místní rozvoj (MMR) pod bývalým vedením Ivana Bartoše (Piráti) připravil solidní návrh reformy, který by naplnil základní parametry skutečné změny, tedy omezení pravomocí předsedy ÚOHS a kolektivní rozhodování v jednom stupni ve sporném řízení.

„Sice lze u připravené reformy v odborné debatě zvažovat některé varianty dílčích řešení, faktem ale je, že již od roku 2020 představitelé ÚOHS jakékoliv debaty sabotují. Neustále uvádí lživá a manipulativní tvrzení, jak s nimi nikdo reformu neprobíral, jak je reforma nepřipravená a jak ji nikdo nechce. Přitom se prokázalo, že odpor organizuje přímo předseda Mlsna,“ upozorňuje Jan Dupák.

Zmíněný organizovaný odpor proti reformě probíhá na mnoha frontách – podrobnější analýzu připomínek jednotlivých připomínkových míst přinesla Rekonstrukce státu.

Petr Mlsna je zkušený legislativec, dříve také vedl Legislativní radu vlády a velice dobře se orientuje v procesech, při níž se legislativní návrhy připravují a případně také blokují.

Návrh reformy od MMR vycházel z dlouhodobé snahy o prosazení reformy, která se propsala i do již zmíněného programového prohlášení Fialova kabinetu.

Práci na reformě ÚOHS ale následovaly problémy v digitalizaci stavebního řízení, kde tehdejší vicepremiér Bartoš usiloval o nápravu nesrovnalostí vzniklých při přípravě zadávacích řízení za jeho předchůdkyně Kláry Dostálové (ANO)

Nezvládnutý projekt který se dostal do časové nouze také v návaznosti na rozhodování ÚOHS, jenž chtělo MMR reformovat, stál ministra Bartoše křeslo ve vládě.

Nyní je tak osud reformy ohrožen. Její oponenti mají nástroje, jak přípravu udržovat tak, aby už se v tomto volebním období prosadit nepodařila.

Pokud reforma i přes avizovanou podporu nového ministra pro místní rozvoj Petra Kulhánka (nestraníka za STAN) neprojde, riskujeme nadále nedostatečnou a neférovou kontrolu veřejných zakázek za stovky miliard korun.

Celý proces přezkumu zadávání tak bude nadále podléhat oprávněným pochybnostem a spekulacím,

zda rozhodování ÚOHS není ohýbáno dle soukromých mocenských zájmů politiků a podnikatelů.

<https://www.transparency.cz/reporteri-ct-prinaseji-dukazy-o-sabotovani-reformy-uohs-ze-strany-jeho-predsedy-petra-mlsny>